

placena u gotovom

VI. évfolyam, 247. szám.

Budapest
Magyar Nemzeti Múzeum

DELIBÁCSKA

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Novisad, Trg Oslo-
bodjenja 3. szám. (Wagner palota.) Telefonszám:
137, éjjel 488. Sürgőnycim: „Délbácska”, Novisad

NOVISAD, 1925 OKTÓBER 24.
SZOMBAT

Előfizetési ára: egy óra 40, három óra 120, fél-
évre 240 és egész évre 480 dinár. Egyes szám
ára hétköznap 1'50 dinár, vasárnaponként 2 dinár.

Bulgária hadüzenettel fenyeget -- A görög tüzérség bombázta Petrics községet -- Súlyos harcok a bolgár-görög határon -- Pasics és Nincsic tanácskoztak a görög-bolgár konfliktusról -- Súlyos szerencsétlenség egy noviszádi nyomortanyán -- Dr. Dettre János főszerkesztőt áttették a magyar határon -- A BBB osztály titkos rendőrségének volt főnöke okmányokat hamisított

Macdonald mondotta

Ramsay MacDonald a brit királyság volt miniszterelnöke most európai uton van. A volt angol premier európai útja során egy nyilatkozatában azt mondta, hogy a világ békéje a népkisebbségi kérdés megoldatlansága miatt még létre nem jöhetett. Es hogy addig nem lesz tartós békeállapot, ha mindjárt a legnagyobb hatalmak mind megegyeznek is, még a népkisebbségek helyzetét végleges rendezéssel szabaddá nem teszik. Addig mindig hiányozni fog az államok belső életéből az a nyugodtság, ami az emberiség békéjének a tartalmát adhatja. Addig az államok csak a marokbaszorítás belső politikáját folytatják, ami viszont kifelé mogorva elzárkózások hatásával jár, s így a szomszédos államok is csak egymás feje fölött keresnek mind messzibb államokkal gazdasági és szellemi forgalmat.

A népkisebbségi probléma immár unalmas olvasni valónak is, de ahogyan MacDonalddal meglátja, mindjárt megvan benne a világérdekesség. Nyilvánvaló, hogy egy néptöbbségi, mint népkisebbségi oldalról a népkisebbségi kérdést a régi nemzetiségi kérdések jajgató és sérelmeskedő jelentőségében látják. Küzdő, szemrehányó, vagy uralmi pozíciókat féltő szempontból. Csak a népkisebbség és néptöbbség viszonyát látják az egész problémában, aminek elhallgattatások, vagy engedmények a megoldói, de amit csak a többségként és kisebbségként szembeállított népcsoportok intézhetnek el egymással.

Ebben van a tévedés. A népkisebbségi kérdés nem egy-egy államnak az ügye, hanem nemzetközi kérdés. A népkisebbségek nem egy-egy néptöbbséggel állnak szemben, hanem az egész emberiséggel. Mert a népkisebbségek emberiségi csoportok, amiket a nemzetközi jogrendezések államokba osztottak ugyan, de nem a saját nyelvük és néptöbbségük szerinti államokba, hanem mintegy kivételekként, népkapcsoló közületekként Ezt a különösségüket azonban az illető államokkal szemben nem rendezték s így a nemzetközi jog alkotói ezzel a rendezéssel úgy az illető államoknak, mint az illető kisebbségi népcsoportoknak adósok maradtak.

Ezt az adósságot is éppen úgy ki kell egyenlíteni, mint ahogyan egyéb háborus adósságokat is megkövetelnek egymáson az államok. Ezeket az államközi adósságokat éppen most rendezgetik a nagy államok, s a német nagyadósságnak Dawes terve szerinti rendezése után most Locarnóban határozottabb formát vett a béke alakja. Az államközi adósságok sorában a népkisebbségek iránti erkölcsi tartozást is ilyen nemzetközi erővel és világfenség parancsoló erejével kell rendezni. Enélkül nem derülhet fel a béke egész napja. MacDonalddal mondotta.

Kisebbségi nyelvünket védelmezi az, aki a) előfizetőt szerez a „DÉLBÁCSKA”-nak

Súlyos harcok a bolgár-görög határon

A görög csapatok előnyomulnak a bolgár területen -- A görögök megszállottak egy bolgár várost -- A Szalonikihez vezető ut nincs veszélyben

BERLIN, október 23. A Reuter-iroda szófia-i jelentése szerint a bolgár-görög határon nehéz harcok vannak, a bolgár kormány elhatározta, hogy abban az esetben, ha Görögország nem szünteti be a további előnyomulást,

hadat fog üzeni Görögországnak.

RÓMA október 23. Hivatalos bolgár jelentések szerint Demir Hisszárnál súlyos harcban állanak a bolgár és görög csapatok. A bolgár lakosok tömegesen menekülnek az előnyomuló görög csapatok elől. Eddig 10.000 menekültről érkezett jelentés a kormányhoz.

LONDON, október 23. A görög kormány jelentése szerint a görög csapatok parancsot kaptak, hogy szüntessék be a további előnyomulást.

A görög-bolgár konfliktus, amely jelentéktelen határmenti fegyvertűzzel kezdődött olyan fordulatot vett, amelynek következményeit ma még nem lehet belátni. Bolgár jelentések szerint a görögök kezdték meg a lövöldözést a görögök viszont a bolgárokat vádolják.

Az Athénből és Szófiából érkező jelentések szerint formális háború folyik a görög-bolgár határon. A görögök ágyúztak egy bolgár falut és megkezdték az előnyomulást bolgár területen.

Beogradban nagy figyelemmel kísérik az eseményeket. A külügyminisztériumból eredő hírek szerint az SHS királyság nem avatkozik be a görög-bolgár konfliktusba, mindaddig, amíg az nem veszélyezteti a a Szalonikihez vezető utat. Miután azonban valószínű, hogy a hatalmak még előbb fognak közbe lépni a konfliktus békés elintézésé érdekében, bizonyos hogy kormányunk közbelépésére nem lesz szükség.

Szófia, okt. 23. A görög csapatoknak a bolgár területen kifejtett működése a határon husz kilométer szélességben és nyolc kilométer mélyben folynak.

Görög hivatalos jelentés

Athén, okt. 23. Hivatalosan jelentik, hogy a bolgárok Demirkapunál erősítéseket kaptak. A görög főparancsnok Petrics vidékén bekerítő mozdulatot hajtott végre, hogy a bolgárokat a görög terület kiűritésére kényszerítse. A bolgárok tekintélyes ellentállást fejtenek ki. A görögök eddig hét bolgárt elfogtak.

Athén, okt. 23. A görög csapatok megszállották Petricset és mindaddig nem ürítik ki, amíg Bulgária teljes elégtételt nem ad Görögországnak.

Athén, okt. 23. A görög kormány, tegnap este szóbeli jegyzéket adott át az athéni bolgár követnek, a határincidens ügyében, amelyben a bolgár csapatokat vádolják meg az incidens előidézésével.

Sófia, okt. 23. A bolgár kormány a nép-

szövetségi egyezményokmány tiz és tizenegyedik cikkelye alapján ma tiltakozással fordult a népszövetségi tanácshoz. A tanács azonnali összehívását kérte a bolgár-görög konfliktus megvizsgálására ama ismeretes tények miatt, hogy

görög csapatok a bolgár kormány megismételt javaslatának semmibevevésével behatoltak bolgár területre és folytatják előnyomulásukat.

A bolgár kormány javaslata arra irányul, hogy hívjanak egybe bizottságot annak megállapítására, hogy a 19-iki incidensért kit terhel a felelősség.

Sófia, október 23. A legutóbb ideérkezett hírek szerint a Petrics irányába előnyomuló görög csapatok három ütegből állanak, megfelelő gyalogsági egységekkel. A csapatok elfoglalták a határvonalat és Marekostonovo és Marinopoló talukat bombázták. A kevésszámú bolgár határosztagok elhagyták Marekostonovo falut. A görög tüzérség bombázta a Struma völgyben Petrics nyílt várost, amelynek lakossága majdnem kizárólag menekültekből áll, valamint a városba vezető utakat. A görög gyalogság a folyó balpartján nyomul előre.

Pasics és Nincsic találkozása

Beograd október 23. Nincsic Momcsilo külügyminiszter tegnap délben felkereste a miniszterelnökségi palotában Pasics Nikola miniszterelnököt és egy óra hosszat tárgyalt vele a bolgár-görög konfliktusról. Hivatalosan semmi jelentést nem adtak ki a találkozásról a külügyminiszterhez közelálló körök véleménye szerint Nincsic Momcsilo valószínűleg döntőbíró lesz a konfliktusban.

A bolgár követ jelentése

A külügyminisztériumból nyert értesítés szerint az S. H. S. királyság a szemlélődő állapontjára helyezkedik a konfliktusban. Eddig még semmilyen intervenció sem történt a külügyminisztériumban. A görög követ még nem jelent meg a külügyminisztériumban, hogy a kormányt hivatalosan értesítse a helyzetről.

Vakarelszki bolgár követ ezzel szemben tegnap két ízben is felkereste a külügyminiszterium palotájában Markovics Jovant, a külügyminiszter helyettesét és informálta a konfliktusról.

Vakarelszki közölte Markovics Jovannal, hogy a bolgár kormány a határcsúszás megvizsgálására egy bizottság kiküldését javasolta, amire a görög kormány nem is válaszolt.

SZENZÁCIÓS KIUTASÍTÁS SUBOTICÁRÓL

Dr. Dettre Jánost, a „Bácsmezei Napló” főszerkesztőjét a szubotici rendőrség titokzatos körülmények között áttette a határon

Dr. Horvát Cvetkó szubotici főkapitány személyesen elkísérte Horgosig — A magyar határrendőrség csak „felsőbb utasításra” vette át Dettre-t — A kiutasítót már Szegedre érkezett

A szubotici rendőrség csütörtökön este titokzatos körülmények között áttette a határon Dr. Dettre Jánost, a „Bácsmezei Napló” főszerkesztőjét. A kiutasítás olyan hirtelenül és olyan szédítő gyorsasággal történt, hogy teljesen lehetetlen volt a kiutasított főszerkesztő érdekében bármilyen mentőakció és intervenció foganatosítása. A kiutasításról, amely Suboticán óriási feltűnést keltett, a következő részleteket sikerült megállapítanunk:

Csütörtökön este 10 órakor egy detektív jelent meg a Bácsmezei Napló szerkesztőségében, aki Dr. Dettre Jánost, a lap főszerkesztőjét kereste. Miután Dr. Dettre ekkor már a lakásán volt, a detektív oda utasították és az több társával dr. Dettrenek a Veres palotában levő lakására ment, ahonnan azonnal előállították a rendőrségre. Amikor dr. Dettre érdeklődött az előállítás okai felől, a detektívek kijelentették, hogy parancsot kaptak az azonnali előállításra; többet nem tudnak mondani. A főszerkesztő felesége az előállítás igazolmányait közepette elájult, de csakhamar magához tért és rögtön utánament urának a rendőrségre.

A rendőrségen Dr. Horvát Cvetkó főkapitány fogadta Dettre-t. A főkapitány kijelentette, hogy a kapott utasítások értelmében azonnal átteszi a magyar határon.

Dr. Dettre elsápadt és izgatottan tiltakozott a kiutasítás ellen. Kijelentette, hogy emigráns és így súlyos érdekei vannak veszélyeztetve a Magyarországra való hirtelen visszatérés miatt és kérte, hogy haladékot adjanak számára. Dr. Dettre ugyanis a Károlyi uralom alatt kormánybiztos volt Szegeden és így nagyon is nyomós okai voltak, hogy a Magyarországon való áttétel ellen a leghevesebben tiltakozzék.

A főkapitány azonban hallani sem akart haladékról és szigorúan ragaszkodott ahhoz, hogy Dettre-t azonnal áttesze a határon. Összesen negyedórát engedélyezett arra, hogy leg-sürgősebb holmijait összecsomagolhassa. Felesége pedig 24 órai időt kapott a csomagolásra és a házaspár ügyeinek rendezésére.

Dr. Dettre-t erre négy detektív visszakisérte a lakására és pontosan egy negyedóra múlva megjelent Horvát Cvetkó főkapitány egy alkaptány és két detektív kíséretében Dettre lakása előtt és autóbá ültették a főszerkesztőt. Az autó a leggyorsabb iramban Horgos felé vette útját.

A titokzatos automobil

Időközben mint a futótűz terjedt el a városban a hír, hogy Dr. Dettre Jánost áttették a határon. A „Bácsmezei Napló” két munkatársa azonnal autóbá ült és megelőzve a főkapitány autóját a horgosi országúton lesbe állt, hogy megfigyeljék, tényleg Horgos felé viszik-e Dettre-t. Néhány pillanat múlva csakugyan megjelent az országúton egy hatalmas automobil, amely szédületes sebességgel robogott az országúton. Az autó karosszériája le volt függönyözve és olyan benyomást kel-

tett, mintha az éjszaka sötétjében valamilyen rejtélyes bűnügy, vagy mozdírdama peregne le a nézők szemei előtt.

A lap munkatársai erre autójuk reflektorjait a titokzatosan robogó automobil felé irányították s bár a függönyök le voltak eresztve, a réseken keresztül is tisztán kivehetők dr. Dettre János sápadt arcát. Most már tisztában voltak azzal, hogy dr. Cvetkó Horvát tényleg Horgosra kíséri a Bácsmezei Napló főszerkesztőjét. Az újságírók visszafordultak és Szuboticára érve azonnal jelentést tettek tapasztalataikról.

Néhány előkelő szubotici személyiség és Sztrilics Béla képviselő is azonnal közbenjártak a főispánnál, sőt telefonon összeköttetésbe léptek a belügyminiszterrel is, de a dolgon már nem lehetett változtatni.

Dr. Dettre éjjel 2 órakor Horgosra érkezett

Horgosról egyenesen a határra vitték Dettre-t, de a magyar határrendőrség közegei nem akarták átvenni. Kijelentették, hogy nincs utasításuk az átvételre. Csak Horvát Cvetkó sürgetésére léptek érintkezésbe a szegedi hatóságokkal, ahonnan reggel 4 óra felé megérkezett az utasítás, hogy Dettre-t a magyar határrendőrség átveheti. Az átadás megtörtént és Horvát főkapitány nyomban visszaroobogott Szuboticára.

Tegnap délután dr. Dettre János a határrendőrségi közegek kíséretében Szegedre érkezett, ahonnan telefonon felhívta a „Bácsmezei Napló” szerkesztőségét, intézkedve, hogy felesége azonnal utazzon utána. Együttal arról is értesítette volt kollégáit, hogy „egyelőre semmi baj” — a magyar hatóságok nem indítottak ellene eljárást.

Miért utasították ki Dettre-t?

A kiutasításra vonatkozólag különböző kombinációk vannak forgalomban. Egyes verziók szerint a kiutasítás Gyorgyevics Dragoszláv szubotici főispán közbenjárására történt. Dr. Dettre János, mint emigráns vendégjogot élvezett államunkban s ezzel a vendégjoggal visszaélt akkor, amikor a „Bácsmezei Napló”-ban írott cikkeivel az ország belügyeibe avatkozott. A főispán erre felterjesztésével fordult a belügyminiszterhez, amelyben Dettre János sürgős kiutasítása mellett foglalt állást. A belügyminiszter akceptálta a főispán felterjesztését és hozzájárult a kiutasításhoz.

Mint értesülünk a tegnapi nap folyamán Beogradban igen előkelő politikai személyek próbálták közbenjárni a belügyminiszternél a kiutasítás visszavonása érdekében, de hasztalan. — Maksimovics Bóza belügyminiszter csak annyiban volt hajlandó koncessziót tenni, hogy Dettre maga választhassa volna, melyik országba akar utazni s így nem kellett voln Magyarországra mennie, de időközben már megjött a főkapitány telefon értesítése, hogy az átadás megtörtént; a belügyminiszter tehát már nem segíthet.

A parlament ülése

Beogradból jelentik: A szkupstina tegnap délelőtti ülését délelőtti 10 órakor nyitotta meg dr. Szubotics Nikola alelnök. Az ülésen elsőnek Marics Krszta szóla fel és ismertette a rok-kantörvénytervezetet. Agatonovics a demokrá-ták és muzulmánok, Bazala a horvát föderatív,

Kremzsar pedig a néppárt véleményét ismertette. Az elnök ezután berekesztette az ülést és szombatra tűzte ki a vita megkezdését.

Délelőtti megalakult a pénzügyi bizottság is, amely Radonics Jovant választotta elnökévé, Kezman Lujót alelnökké és Sztэфánovics

Milánt titkárrá. Megválasztották a vámtarifa albizottságot, amely délután 6-kor kezdte meg munkáját.

A radikális párt ülése

A radikális párt délután hat órakor ülést tartott amelyet nagy érdeklődés előzött meg, mivel Pasics hívta össze, hogy megleckéztesse a párt azon tagjait, akik a csütörtöki ülésen opponáltak. Az ülést Zsifkovics Lyuba nyitotta meg és beszámolt a politikai helyzetről. Fél-hétkor érkezett meg Pasics Nikola miniszterelnök és azonnal felszóla. Felhívta a párt tagjait, hogy tartsanak ki az egyezmény politikája mellett.

Az ellenzéki magatartás árt a kormány-nak. „Akinék nem tetszik itt a pártban, az mehet, — mondotta Pasics — aki pedig nem akar menni, azt kényszeríteni fogjuk, hogy tisztelje a párt akaratát.”

Szenzációs letartóztatás Beogradban

A belügyminisztérium B. B. osztály titkos rendőrségének volt főnöke egyetemi diplomákat hamisított.

A belügyminisztérium átiratot intézett a beogradi városi rendőrséghez, mellékelve egy csomó hamis diplomát a beogradi egyetem jogi fakultásáról azzal, hogy ezeket a hamisításokat Petrovics M. Szvetiszláv a belügyminisztérium B. B. osztály titkos rendőrségének volt főnöke követte el. A városi bíróság előállította Petrovicsot és kihallgatta, aki bevallotta a hamisításokat. Az előállítás után házkutatást tartottak Petrovics lakásán és számos hamisítványt, hamis bélyegzőket és pecsétet találtak nála. A városi bíróság letartóztatásba helyezte Petrovicsot.

Az esetről a következő részleteket közli beogradi tudósítónk:

Petrovics Szvetiszláv a Bácska-Bánát és Baranya titkos rendőrségének főnökhelyettesi állását foglalta el Beogradban. Mielőtt az állását elfoglalta volna egy jogvégtettségi bizonyítvánnyal igazolta magát, amelyet a beogradi egyetem állított ki.

Azonkívül okmányokat mutatott fel, amelyek szerint Délserbiában egy járásbíró-ság élén állott volna. Az okmányok alapján felveték állami szolgálatba. De a titkos rendőrségi szolgálat nem tetszett Petrovicsnak. Néhány nappal ezelőtt a hadügyminisztériumhoz fordult és a minisztérium kebelében pályázott egy titkári állásra. A kérvényhez csatolta jogvégtettségi bizonyítványát is.

A hadügyminisztérium azonban mielőtt a kérvény sorsa fölött döntött volna, a beogradi egyetemhez küldte Petrovics bizonyítványait a hitelesség megállapítása végett. Az egyetem azonnal megállapította, hogy a bizonyítványok közönséges hamisítványok. Erről értesítették a belügyminisztériumot is, amely nyomban elrendelte a hamisító detektív főnök letartóztatását.

Nem üritik ki Kölnit

november közepén

Páris okt. 23. Azokkal a sajtóban megjelent hírekkel kapcsolatban, amelyek szerint a szövetségesek Locarnóban Luther birodalmi kancellár, és Dr. Stressemann külügyminiszternek bizonyos ígéreteket tettek, illetve, hogy a német miniszterekkel szemben bizonyos kötelezettségeket vállaltak, a Temps megállapítja, hogy Locarnóban hivatalos megbeszélések folyamán sem írásban foglalt kötelezettségekről, sem szóbeli ígéretekről nem volt szó, hanem egyszerűen csak azt állapították meg, hogy az új politika új módszereket tett szükségessé. Ennek következtében a Németország és a szövetségesek között felmerülő valamennyi kérdés mostantól kezdve más szempontból lesz tekinthető. A Temps szerint nem felel meg a valóságnak, hogy a kölni zóna kiürítését november 15-re tűzték ki. A szövetségesek egyáltalán nem tűzték ki határidőt. A szövetségesek az első rajnai zónát csak akkor hagyják el, ha a német birodalom már teljesítette leszerelési kötelezettségét.

A magyarság ügyének tesz szolgálatot, ha előfizet a nyolcoldalas „DELBACSKA”-ra!

A mohácsi görög keleti templomban rablók jártak. A rendőrség elfogta a tetteseket

Pécs, okt. 23. A szerdáról csütörtökre virradó éjjel vakmerő rablók betörték a mohácsi görög keleti templomba és onnan mintegy kétszázmillió értékű kegyesert és templomi díszet raboltak el. A betörők ugyanazon éjjel a katolikus templomba is betörték, de ott valaki megzavarta munkájukban, mert anélkül, hogy értékesebb dolgokat elvittek volna, elmenekültek. A vakmerő betörők kézrekerítésére erélyes nyomozást indítottak, amely tegnap reggelre eredménnyel járt. A reggeli budapesti vonat indulása előtt egy férfi csomagot adott át a pályaudvar egyik pincérének azzal, hogy vigye be a vonatba. A pincér a férfit gyanusnak találta és a csomagot átadta a pályaudvari rendőrszemnek, aki a csomagot fejbontotta. A csomag a szerb templom egyik kegyesertét foglalta magában. A csomag tulajdonosát a rendőrség elfogta, azonkívül elfogtak egy nőt is, aki szintén részt vett a mohácsi templomrablásban. Mindkét tettest, akiknek a kilétéről a nyomozás érdekében nem adnak felvilágosítást, letartóztatásba helyezték. Az elfogottak valószínűleg már több templomrablásban is résztvettek. A nyomozás a többi tettes kézrekerítése érdekében erélyesen folyik tovább.

Az első bácskai toronynélküli templom

Október 24-éig kell beadni a subotica Szent György templom javítására a pályázatokat
Nem földik be a tetejét és nem építik föl a tornyot

Szombaton, október 24-én délben telik le a subotica városi tanács által kiüzött határidő a Szent György templom javítási munkálataira. Amint ugyanis tudvalevő, Subotica városnak ezt a legcsinosabb épületét rongálta meg legjobban az augusztus 25-i vihar; lesodorta egész tornyát és a ledőlt torony két helyen is teljesen átütötte a tetőt, ugynogy azok a helyek óriás szemekként meredtek a templomból az égre.

A városi közgyűlés tudvalevően a tanács által javasolt összegnek csak a felét, 550 ezer dinárt szavazott meg a középszerű helyreállítására.

A város által kiírt pályázatból azonban — mint maguk a pályázatban résztvevő mesterek nekünk elmondották — olyanformán vehető ki a dolog, hogy a templom beszakadt mennyezetét most nem akarja a város megcsináltatni, holott óriási az a két lyuk, melyet a torony ütött rajta. Ennek állítólag az az oka, hogy a vakolat ilyenkor nem olyan tartós, mint lesz tavasszal. Mi azonban sejtjük, hogy ennek az igazi oka az, hogy a városatyák kevés pénzt szavaztak meg a templomok restaurálására és így ennek jó részét majd a jövő évi új költségvetésbe kell felvenni. Mondják is a derék szentgyörgyi bunyevácok, hogy ha a város nem földeti be saját épületének, a templomnak a tetejét, akkor ők — ha másképp nem lehet — kukoricaszárral fedik be; hadd legyen örök szegénye Subotica városának!

Megkérdeztük ez ügyben a szentgyörgyiek plébánosát, Hegedűs Benjámint is és ő szintén megerősítette azt a gyanút, hogy a város esetleg nem fedeti be télre a tetőt. Ez esetben — mondotta — kérni fogjuk a várostól, hogy béreljen a szentgyörgyi hívek részére olyan házat, amelyben egészségük veszélyeztetése nélkül járhatnak a télen istentiszteletre. Itt talán egy kis elkeseredés is beszélt Hegedűs plébánosból, mert hiszen ugyszólván az ő kezdeményezésére, habár terveit ellenére is, épült ez a templom 1897-ben.

— Ugy értesültem — mondotta a plébános —, hogy

a tornyot nem csináltatja meg a város és ennek az újra való felépítését nem is irták ki a pályázatba. Így tehát — mondhatjuk — eltűnt

Subotica város legszebb, legdiszesebb tornya. Híveim a torony érdekében, valamint a munkálatok megürgetéséért a napokban küldöttségben járulnak a főispán és polgármester elé, mert már veszedelmesen közeledik a hideg idő.

A 24-i pályázati terminus után eltelik még 4—5 nap, míg a városi tanács dönt a pályázatokról és így — ha körülbelül három hetet számítunk a munkára, ugy november vége felé, mondjuk: Erzsébet-nap táján helyre lesz állítva úgy-ahogy ez a valamikor gyönyörű templom.

SZERENCSETLENSÉG EGY NOVISZÁDI NYOMORTANYÁN

Spiritusz robbanás folytán megsebesült három gyermek a Sljukina uccában

A „Délbácska“ munkatársa fedezte fel a szerencsétlenséget, amelyet a gyermekek hozzátartozói el akartak hallgatni — A rendőrség szigorú vizsgálatot indított

Tegnap délelőtt súlyos szerencsétlenség történt egy novisadi nyomortanyán. A Sljukina ulica 19. számú házban, egy tipikus novisadi lebuiban lakik Krkljes Antal fagyaltárus feleségével és hat kis gyermekével. A lakás egy nyomoruságos kis szobából áll, ahol a nyolctagú család összezúfolva, rettenetes bűszben és piszokban él.

Tegnap reggel Krkljes Mária, a fagyaltós felesége levest akart főzni az éhes gyermekeknek. Miután a lakáshoz nincs konyha, rendszerint a szobában levő asztalon, spirituszgyorsforralón szokta elkészíteni a szegényes reggelit. Amikor az asszony föltette a levest, a hat éves Bozsa, a kis Antal és a hét éves Anica összesereglettek a spirituszforraló előtt és kíváncsian nézték a lógó lángot. A kis Bozsa egy óvatlan pillanatban egészen közel lépett az asztalhoz és ráfújt a lángra, az anya hirtelen odakapott a lábához, amely azonban a gyorsforralóval együtt lefordult és a forralóban levő spiritusz ugyanabban a pillanatban felrobbant.

A hatalmas lángoktól tüzet fogott a legkisebb gyermek kötött sapkája, amely azonnal égni kezdett; a másik két gyermek segítségére siettek a kis Bozsának, de a lángok elkapták ruháikat. Az anya segélykiáltásaira berohantak a szomszédok, akik elfojtották a tüzet, de a gyermekek közben már súlyos égési sebeket szenvedtek.

Nehogy a hatóságok tudomást szerezzenek a szerencsétlenségről, Krkljesné nem értesítette a rendőrséget, hanem Dr. Dima Vojislav orvosért rohant, aki azonnal megjelent a helyszínen, a két legsúlyosabban megsebesült gyermeket elszállította a kórházba, a harmadikat pedig „házi ápolásban“ hagyta.

A „Délbácska“ munkatársa ugyanakkor értesült a szerencsétlenségről és azonnal a helyszínre sietett, ahol jajveszékélő asszonyok és férfiak egész serege gyűlt össze. Krkljesné a két súlyosan sebesült gyermekkel a kórházba ment s a harmadik gyermeket, amely arcán és fején szenvedett súlyos égési sebeket, egyszerűen otthagya, hogy a szomszédok vigyázzanak rája.

A szegény gyermek egy rongyos és tetűs

ágyon feküdt és vonaglott kínzó fájalmában. A legyek raja lepte el a csenevész gyermeket, amely már önkívületi állapotban volt. Férgék és bogarak milliói másztak a rongyos ágyon, ellepték a gyermek meztelen testét, arcát, szemét, a szobában pedig olyan rettenetes bűz áradt szét, hogy a belépőket hirtelen rosszullet fogta el.

Egy vézna asszony a „szomszédból“ dühösen fakadt Krkljesné ellen:

— Mindig mondtam, hogy bajok lesznek. Miért nem vigyáz jobban a gyermekeire? Pedig amugysem dolgozik semmit, ráérne a gyermekekkel foglalkozni.

Egy mesterember közbeszólt:

— Olyan itt a piszok uram, hogy szégyenlem magamat miattuk. Mi is itt lakunk, de olyan a lakásunk, mint a skatulya. Ha szegények is vagyunk, nem kell piszkosnak lennünk.

— Mi lesz most ezzel a gyermekkel — kérdezte munkatársunk.

— Az Isten áldja meg, uram — mondotta a mesterember — mentse meg a kis porontyot. Ithagyták, nem törődnek vele. Mentsek meg szegénykét, hadd vigyék kórházba.

A „Délbácska“ munkatársa erre azonnal a főkapitány urhoz sietett és sürgős intervenciót kért a szegény gyermek érdekében. Mihaldzsics főkapitány a legnagyobb meglepetéssel vette tudomásul, hogy nem értesítették az esetről a rendőrséget és nyomban intézkedett, hogy rendőri bizottság szálljon ki a színhelyre. A következő pillanatban Malencsics Rodolyub rendőrkapitány már kocsira szállt és kihajtatott, ahol az esetről jegyzőkönyvet vettek fel. A kapitány egyuttal elrendelte, hogy a gyermeket azonnal szállítsák kórházba, ami nyomban meg is történt.

A rendőrség különben szigorú vizsgálatot indított, hogy megállapítsák, kit terhel a felelőség a súlyos szerencsétlenségért. Azok ellen is megindítják az eljárást, akik elmulasztották az esetet bejelenteni a rendőrségnek.

A kórházból nyert értesülésünk szerint az összeégett gyermekek állapota életveszélyes és felépülésükhöz kevés a remény.

Abd el Krim kijátszotta a spanyol-francia csapatokat

Sehol sem vette fel a harcot — A francia-spanyol hadvezetőség kelepcétől fél — A francia közvéleményt előkészítik, hogy ne számítsanak gyors sikerre

Párisból jelentik: Néhány nap óta megváltozott a Marokkóba küldött francia haditudósítók tenorja, akik információikat a Meknesben székelő főhadiszállásról Pétain tábornagy és Naulin tábornok közvetlen környezetéből veszik. Hivatalos sugallatra most már kertes nélkül előkészítik a francia közvéleményt, hogy még abban az esetben se számítson döntő sikerre, ha az időjárás még két hétig a hadműveletekre kedvező lesz. Vannak, akik nyíltan bevallják, hogy a marokkói hadjárat megfennekelt és a riff kérdés megoldását tavaszra kellett halasztani.

A francia hadvezetőséget roppant nyugtalanítja Abd-el-Krim kiszámíthatatlan taktikája és egy ismeretlen ország terepe, mely állandóan előre nem látható veszélyekkel fenyeget. A spanyolok és a franciák ugyanis azt várják,

hogy a riffkabilok vezére minden vonalon heves ellenállást fog kifejteni és csak lépésről-lépésre enged át minden csucst és helységet az európai hadseregnek. E helyett az történt, hogy Abd-el-Krim sietve visszavonta csapatait, sokhelyt olyan sietséggel, hogy a franciák még nyomára sem találtak. Abd-el-Krim az offenzíva megindítása óta a francia hadsereggel szemben seholsem vette fel a harcot. A francia csapatok csak kisebb helyi törzsi vállalkozásokkal találkoztak.

Mi a szándéka Abd-el-Krimnek? — Az óriás fronton, mely körülbelül a világháború francia frontjával egyenlő hosszúságú, akarja gyors előnyomulásra bírni a francia csapatokat s maga után csalni mindaddig, míg az utánpótlási vonalaktól jól eltávolodtak? A hirtelen beálló esős időszak, amely az utak porát pár

A BUDAPESTI ANTISZEMITA KONGRESSZUS UTÁN

Antiszemita népszövetséget terveznek

Cuza romániai egyetemi tanár cikke a budapesti találkozásról

A budapesti parlamentben napok óta a leghevesebb pergőtűzet intézi az ellenzék a fajvédő képviselő ellen, mert Eckhardt Tibor fajvédő képviselő Budapesten tanácskozott Cuza romániai antiszemita vezérrel. Cuza a múlt évben adta ki politikai programját, amelyben többek között azt ígéri, hogy hatalomra kerülése esetén érvénytelennek fogja tekinteni a kisebbségi egyezményt.

A budapesti sajtó és a magyar ellenzék támadásaira most a Cuvantul című lapban válaszol Cuza professzor.

— Azt mondom, amit az egész világ konstatalhat, — kezdte Cuza — hogy egy bizonyos sajtó éket akar verni a keresztények közé. Legközelebbi szomszédunkkal való viszonyunkban közös érdekünk, hogy megoldjuk a zsidókérdést és harcoljunk a bolsevizmus ellen. Biztosíthatjuk a zsidókat, hogy ellenünk való intrikáik teljesen hiábavalók. Hogy a jelen esetben véget vessék ezeknek az intrikáknak, kijelentem: A magyarországi zsidó sajtó azt írta, hogy én a magyarok ellensége vagyok, viszont a romániai zsidó sajtó azt hirdette, hogy elárultam a haza érdekeit.

— Kategorikusan kijelentem tehát: nem vagyok ellensége a magyaroknak. Ha az lettem volna, nem mentem volna Budapestre. Egyébként budapesti tanácskozásaink testvéri egyetértésben egyeztünk meg a közöserdekű kérdésekben. Abszurdum tehát azt állítani, hogy egyikünk is győzelmet aratott volna a másik fölött. Hanem igaz, hogy mi keresztények, bécsiek, budapestiek és bukarestiek győztünk a zsidók felett. Ez az egyetlen győzelem, amely-

ről Budapesten szó lehetett s amelyre büszke vagyok.

— Minthogy a közvéleményt meg akarták tévesztetni a tanácskozások jellegét illetőleg, szükségesnek tartom a következő felvilágosítást is: A mi keresztény megegyezésünk nem az ugynevezett antiszemita kongresszuson jött létre, amelyet én nem ismerek, hanem a kongresszuson kívül. S hogy minden országok antiszemita csak üdvözülni fogják ezt a megegyezést, amelynek — nem kétséges — csak első lépése történt meg Budapesten.

— Reméljük, hogy a budapesti megegyezést ugyanazon szellemben, ugyanolyan őszinte megegyezések fogják követni s hogy ezekből a megegyezésekből egy új és igazi Népszövetség fog kialakulni, amely nem lesz olyan mint a mai Népszövetség, amely tudvalevőleg csupán a nemzetközi zsidó kapitalizmus összefogása abból a célból, hogy előlődi hatalmát kiterjessze az egész keresztény világ fölé.

A továbbiakban Cuza a legnagyobb meglepedésének kifejezése mellett produkálja a pesti ébredővezérek ismert nyilatkozatait, amelyek szerint helyes, hogy a magyar antiszemita összefogjanak a román antiszemitákkal s közös fronton harcoljanak a zsidóság ellen, mert ez a kötelék nem jelent joglemondást. Az ébredők tehát nyugodtan folytathatják akciójukat Románia határai ellen s ugyanakkor összefoghatnak román szélső sovinsztákkal a romániai és magyarországi zsidók ellen. Cuza egyébként így fejezi be nyilatkozatát, amelyet a Cuvantul kommentár nélkül közöl:

— Uj világot látok. Üdvözöljük azt.

óra alatt feneketlen sárrá alakítja át, a hegyi ösvényeket pedig sebesen alázuhogó patakok árkává, egyszerre lehetetlenné tesz minden szabad mozgást, s a rifkabiloknak kedvező alkalmat nyújthatna, hogy az ágyúival, autóival, löszeres kocsijaival sárbaragadt európai hadseregre megsemmisítő csapást mérhessen. Az oroszok, nem a természeti erők szövetségével semmisítették meg Napoleon büszke grande armée-ját? Erthető ha a francia hadvezetőség roppant óvatos. Egy elhamarkodott előhaladás katasztrófális lehetni. Csak ha az utánpótlási vonalakat kikövezték és árkokkal beszegték lehetne gondolni rizikó nélkül a további előmenetelre. Ez azonban a rendelkezésre álló rövid idő alatt lehetetlen. Abd-el-Krim tehát ügyesen kijátszotta a spanyolokat és a franciákat — s időt nyert, egy jó félétvet tavaszig. A természeti erők szövetségéhez, talán az Izlam-érzés általános felébredésére vár? — A szíriai események nem titkolhatók többé a francia közvélemény előtt, de hányan tudják Párisban — amint egy Algir-ből érkező angoltól hallottuk, hogy a „hü” tunisziak a mecsetekben Abd-el-Krimért imádkoznak, s hogy a rifkabilok ellen megindított offenzíva ellenséges hangulatot keletett az európaiak iránt?

A magyar parlament ülése.

Budapest okt. 23. A nemzetgyűlés mai ülésén harmadszori olvasásban elfogadták azokat a javaslatokat, amelyeket a tegnapi napon letárgyaltak. A mai napirenden az állandó nemzetközi bíróság szabályzatának elfogadásáról szóló törvényjavaslat szerepel, amelyet Mózer Ernő előadó ismertet. A nemzetgyűlés a javaslatot vita nélkül úgy általánosságban, mint részleteiben elfogadja.

A magyar királyi bíróságok és ügyészség tagjainak az igazságügyi minisztériumban való ideiglenes alkalmaztatásáról szóló törvény hatályának további meghosszabbításáról szóló törvényjavaslatot Erdődi Harrach Tihamér ismertette. Kiss Menyhért attól fél, hogy a berendelések politikai szempontok szerint történik meg. Az igazságügyminiszter ezt az állítást vissz utasítja. A berendelés azt a célt szolgálja, hogy összehozza a való életet az elmélettel. A berendelés a bírói függetlenséget nem érinti. A bírakat az igazságügyminisztériumba csak a saját akaratukból rendelhetik be. Biztosít mindenkit arról, hogy ez az intézmény politikamentesen fogja célját szolgálni. A nemzetgyűlés a javaslatot általánosságban és részleteiben elfogadja. Barla Szabó József előadja a bánya és ipari üzemek munkásai megélhetésének biztosításáról szóló javaslatot és rámutat annak fontosságára. A javaslatot Pejer, Vass, Perliaky és Kiss Menyhért szólnak hozzá. A ház a javaslatot általánosságban és részleteiben elfogadja. Majd a mentelmi ügyek tárgyalására tér át a ház.

Vanczák János mentelmi ügyében Kabók képviselő azt indítványozza, hogy a bizottság javaslatát a ház utasítsa vissza. A vita lezárása után az elnök napirendi indítványt terjesztett elő, amely szerint a legközelebbi ülést kedden délelőtt 11 órakor tartja a ház, a mai tárgyszorozattal. Esztergályos János azt indítványozza, hogy a keddi ülésre tüzzék ki a novemberben esedékes házbéremelés kérdését. A ház az elnök indítványát fogadja el.

Csáky Károly honvédelmi miniszter válaszol Rainprecht interpellációjára amelyben arra kér felvilágosítást, hogy őt és Györki Imrét miért nem vették fel a katonai védők sorába. A honvédelmi miniszter kifejti, hogy a katonai védők létszámának kiegészítése a honvédelmi miniszter diszkrécionális joga. — Különben is. 1925. március óta a miniszter minden ilyen irányú kérelmet visszautasít, mert míg 1914-ben 920 volt a katonai védők száma, addig 1925-ben már 1824. A visszautasításnál nem vezették politikai szempontok, mert a vitézi szék ügyészenek Ulainnak hasonló értelmű kérvénye szintén visszautasításra talált. A honvédelmi miniszter válaszát a ház tudomásulvette és ezzel az ülés délután félháromkor véget ért.

Angol bárókisasszony és magyar cigányprimás szerelme

A bárókisasszony Budapestre szökött szerelmese után

Budapestről jelentik: Egy romantikus szerelmi történet utolsó fejezete játszódik le a napokban a budapesti anyakönyvvezető előtt. A történet hősnője egy bájos angol miss, akit a véletlen Sors összehozott egy szép napon egy budapesti cigányzenésszel, hogy sok harc után a magyar fővárosban esküdjön szerelmének örök hűségét. Ez év tavaszán Magyar Imre budapesti cigányprimás bandájával együtt Angliába rándult ki, s Liverpoolban vendégszerepelt egy revűben. A revűnek óriási sikere volt, amelyet még fokozott az a hangulatos muzsika, amelyet a magyar számban a cigánybanda játszott. Egyik este a revű előadása közben egy fiatal, elegáns angol hölgy állott meg, hegedűvel a hóna alatt a színészbejáró előtt és hosszasan figyelte az ottálló cigányokat. A zenészek között állott Champai Ivó a banda primhegedűse, egy elegáns, jó megjelenésű fiatalember. Champait egyszerre egy halk női hang szólította meg. Megindult a beszélgetés, amely még szótár segítségével is nehezen haladt, mert a fiatal cigány egy szót sem tudott angolul. A leányzó elmondotta, hogy Lylla-Gladys Chetwoodnak hívják és szeretne a fiutól hegedűórákat venni. A megegyezés hamar megtörtént és az első órát a leány anyjának lakásán vették. Gladys anyja egy előkelő angol arisztokrata özvegye volt, aki visszavonultan élt házában, mióta egyetlen fia a harc-téren elesett. Leányával nem szimpatizált, mert a bohémhajlamu leány szokásai idegeneknek tűntek fel előtte. — Gladys imádta a zenét és a táncot, amit anyja nem tudott megérteni. A

hegedűórák folytak és egy szép napon a fiatalok azt vették észre, hogy szerelmesek egymásba. A vallomást Champai Ivó hegedűjén mondta el Gladysnek s másnap a primhegedűs megkérte az özvegytől a leány kezét. A szigoru mama azonban nem méltányolta a leány lángoló érzéseit, hosszú beszédet tartott neki, amelyben az indiai alkirályokra, lordokra, s egyéb előkelő őseire hivatkozott s kijelentette, hogy nem adja beleegyezését. Gladys szomorúan engedelmeskedett, egy szép napon a banda is elutazott, s a két szerelmes fiatal elvált egymástól. Gladys azzal bucsuzott el a szerelmes cigánytól:

— A viszontlátásra, talán!

Ebben a talánban Champai jobban hitt, mint bármiben. Hogy a hite nem volt hiábavaló, azt hamar bebizonyította a jövő. Október első napjában váratlanul Budapestre érkezett Gladys, akit közben egy amerikai milliomoshoz akartak feleségül adni. Felkereste a Ritzben muzsikáló szerelmest és kijelentette neki, hogy szerezze meg a diszpenzációt és megesküsznek. A boldog vőlegény most hivatalról-hivatalra szaladgál, kér, könyörög és sürget, megbízott ügyvédjét hajszolja, hogy végre, a sok küzdelem után mégis egymásé lehessenek. Szemei szinte égnek, amikor imádott menyasszonyáról beszél áradozó szavakkal, amelyeket belülről szent áhitat fűt...

Hirdessen a Délbácskában

Apolló okt. 23-24-25. Gloria Swanson legsikerültebb filmje

CARMELITTA

Izgalmas jelenetek! az idegen légió leánya. Gyönyörű játék!

HIREK

Hála Istennek

most már véglegesen megcsináltuk a békét. Amióta a locarnói konferencia olyan fényes eredménnyel zárult és a résztvevő államok egyhangúlag megállapították, hogy Európa békéje immár hosszú esztendőkre biztosítva van, sokkal nyugodtabban tudok aludni. Milyen szép és jenséges érzés amikor az ember azzal a tudattal fekszik le, hogy „noshát, most béke van.” És azzal a tudattal ül le reggel a frűstökhez, hogy „milyen szépen süt a nap, mert hát béke van”. Azám. Ezt jól megcsinálták az urak. Csak úgy tombol a béke, azt sem tudom, mit csináljak a sok békével. Talán a béke miatt nem hagynak békét egymásnak. A népszövetség is meg a locarnói konferencia is kimondották, hogy „béke van”, már pedig ha kimondták, akkor csakugyan van. Nem fontos, hogy közben a görögök bulgár városokat úgyzunk, hogy a bulgárok bekerítő mozdulatokat hajtanak végre, hogy a csatáerről harctéri jelentéseket küldenek szét, hogy a drúzok megverték a franciákat, a franciák a marokkóiakat, a marokkóiak a spanyolokat, hogy Szíriában élénk harci tevékenységet fejtenek ki, hogy Damaszkuszban összeültözték a megszálló csapatokkal, hogy a törökök csapatokat vonnak össze Mosszul határára, hogy az oroszok Besszarába felé gravitálnak, hogy az angolok flottatüntetést rendeznek, hogy Csing-Ling-Ting és Fu-Hu-Sang hadosztályokat mozgósítottak, hogy a kínaiak fellázadtak, a japánok beleavatkoztak, hogy az oroszok „közbelépnek” és az amerikaiak „közvetítenek”; ez mind nem fontos, hiszen béke van, béke van, kiki nyugodt. És ez a fontos. A frakkos urak összeültek, tárgyaltak, dumáltak, konferáltak, terveket dolgoztak ki, szerződéseket kötöttek, arbitrázsokat és paktumokat létesítettek, a nagyhatalmak képviselői békés hajókirándulást rendeztek és megállapították, hogy megvan a béke. Megám. Dühöng a béke. Még békében sem tudtak volna olyan békésen hajbakapni. Még egy pár békekonferencia és biztos, hogy összekap az egész világ. Hála Istennek, hogy béke van. K. A.

1925. Október 24. Szombat

Római katolikus: *Rafael főangyal*. Protestáns: *Salamon*. Görög keleti: *Fülöp*. A nap kel 6 óra 31 perckor, nyugszik 4 óra 58 perckor. A hold kel 1 óra 15 perckor, nyugszik 10 óra 42 perckor. Nemzeti Színház: A gésák (bemutató előadás) Apolló mozi: Karmelitta. Odeon: A Habsburg ház tragédiája.

Időjárás: (A petrovaradini katonai meteorológiai állomás jelentése). Országunkban az idő változó és enyhe marad. A szelek helyenként 6—8 méter sebességűek lesznek. A felhőzet tovább fog terjedni kelet felé, helyenként köddel, helyenként pedig esővel. A hőmérséklet még emelkedni fog.

Hadkötelesek eskütétele. A hadügyminiszter rendelete értelmében november hó folyamán minazok a hadkötelesek tartoznak letenni az esküt, akik eddig bármilyen okból még nem vettek részt az eskütételben. Az eskütétel az egész országban ünnepies keretek között lesz megtartva.

Vasárnapi Esperanto Tanfolyam. Többek kívánságára, kik az esti előadásokon

nem vehetnek részt az Amika Esperantista, vasárnapi tanfolyamot nyit. Beiratkozni lehet csütörtök és péntek este 7^{1/2}—9-ig a református iskolában (Ustavská ul. 9.) és a megnyitás napján e hó 25-én vasárnap d. e. 10—12-ig. Az előadások minden vasárnap d. e. fél 10-től fél 12-ig fognak tartani. A tanfolyam kéthónapos lesz. Beiratási díj 25 Din; a tanítás ingyenes.

A „Fruskagora” turistaegyesület kirándulása. A „Fruskagora” turistaegyesület vasárnap, október 25-én kirándulást rendez a Fruskagorára. A kirándulás irányát Vucskovics Nikola dr. fogja megállapítani. Indulás reggel 6 órakor a kamenicai hajóval. Visszaérkezés 6 órakor délután.

A lengyel külügyminiszter Prágába látogat. Varsóból jelentik: Mint a lapok jelentik, a lengyel külügyminiszter október hó 25-én valószínűleg Prágába utazik, hogy vizsgálja a cseh külügyminiszter látogatását. A prágai látogatás tekintetében a két államférfi a locarnói tanácskozás alatt egyezett meg.

Elhunyt volt magyar miniszter. Budapestről jelentik: Hetvenhat éves korában érlelmeszedés következtében beállott szívgyengülésben meghalt Parádi Vörös László volt kereskedelmi miniszter. Politikai pályafutását még a darabont kormány idején kezdte. A Bánffy kormányban első kereskedelmi minisztere volt. Ő békítette ki a vasutasokat a nagy sztrájk letörése után. Temetése vasárnap lesz.

Megszűnt egy kisebbségi lap. Innsbruckból jelentik: A Bozener Nachrichten megjelenését harminchárom évi fenállása után megszüntette. A lap bucsucikkében többek között a következőket írja: Ha egy újság, a nép lapja akar lenni és feladatát tökéletesen akarja teljesíteni, ahhoz szükséges, hogy az egyes számai valóban eljussanak az előfizetőkhez, hogy a tartalmát az olvasóközönség megértse és képesnek kell lennie arra, hogy mindent elkövessen az olvasók óhajának és ügyének elintézésére és a lakosság jogainak szolgálatára. A fejlemények azt mutatják, hogy a lapunk számára az itt felsorolt feltételek alig állnak már fenn.

Dr. Szilasi László vese-, hólyag-, húgycső-betegeknek rendel d. e. 9—11., d. u. 3—6. Jevrejska ul. 4. alatt, I. emelet.

(x) **Az osztálysorsjáték** nov. 2-től 20-ig tartó főhúzására sorsjegyek kaphatók *Lustig Lajos* banküzletében. 2014-1-3

Károlyi Mihályné nem mehet Amerikába. Washingtonból jelentik: Washingtonban az állami kormány megtagadta gróf Károlyi Mihályné utlevelének láttamozását. A grófné felolvasásokat akart tartani az Egyesült Államokban. Strassburger lapkiadó és sokszoros milliomos a híres varrógépkirály Singer veje, aki Károlyinét az előadássorozatra meghívta, tegnap elment a kormányelnökhöz és a külügyi államtitkárhoz és sürgette az intézkedés visszavonását, azonban mindkét helyen visszautasítással találkozott.

Széllhűdés érte Wirth volt német kancellárt. Berlinből jelentik: Dr. Wirth József volt német birodalmi kancellár, mint egy newyorki távirat hírül hozta, tegnapelőtt Csikágóban egy politikai lakoma közben, amikor Davies tábornok beszédét követően szintén felszólt, lefordult a székről. Az orvosok széllhűdést állapítottak meg. A volt kancellár állapotát régi szivbaja miatt súlyosnak tartják.

Meghalt a Mona Lisa tolvaja. A háboru előtt egész világraszóló szenzáció volt az a nagy lopás, amelyet a Louvreban hajtottak végre, ahonnan, mint ismeretes, egy Terruccia nevű ember ellopta Lionardo remekművét: a Giocondát. Terruccia most halt meg egy Varese melletti faluban. Még ma is vannak em-

berek, akik azt állítják, hogy az a Gioconda, amely ma a Louvreban függ, nem az eredeti, hanem csak egy másolat, az eredetit pedig Terruccia Amerikában eladta. Ez azonban csak legenda.

Öreg esernyők versenye. Egy kitűnő newyorki emberbarát Mr. Barnet ezredelőros díjat és egy medállont ajánlt fel egy olyan esernyő tulajdonosának, aki az esernyő tartósságát és használhatóságát illetőleg a világrekordot elért példányt fel tudja mutatni. Kezdetben ugylátszott, hogy a díj az Egyesült-Államok egy polgáré lesz. Egy plainfield-i polgár ugyanis igazolta, hogy ötven év óta ugyanazt az esernyőt használja. De ennek a különös jutalomnak a híre elterjedt Angliában is és ott jelentkezett egy idős hölgy, Mrs. White, aki Skóciában lakik és már hatvanegy év óta használja ugyanazt az esernyőt. Ez a csodálatos szolidaritással készült esernyő hosszú pályafutása alatt csak kétszer volt kijavítva s ma is egész jó állapotban van, csupán a nyele látszik kicsit megviseltnek. E kis hibája ellenére is valószínű, hogy a kitűzött díjat a skóti hölgy esernyője nyeri el, ha csak valahonnan a világ másik sarkából nem bukkanna fel vagy másik paraplé, amely a még hatvanegyévi szolgálatrekordját is leverli.

A Winkler testvérek szénsav fejlesztő telepe. A pirosi uti Czoczek-malomban Winkler Sándor és Winkler Lajos saját találmányu szénsav fejlesztő készüléket épített fel, amely általános feltűnést keltett az érdekeltek körében. A két kiváló szakember ugyanis annyira egyszerűsítette a szénsav fejlesztéshez szükséges gépeket, hogy most már minden szódagyáros saját házi kezelésben állíthatja elő a szikvizgyártáshoz szükséges szénsavat. Ezzel a módszerrel a szódagyárosok legalább 80 százalékot takarítanak meg szénsav költségek fejében. A Winkler testvérek tegnap mutatták be próba állomásukat a sajtó képviselőinek. A bemutatón a novisádi városi mérnök hivatali kiküldöttjei, valamint számos érdekelt és szikvizgyáros is résztvett, akik a legnagyobb elragadtatás hangján nyilatkoztak a szénsav fejlesztő előnyeiről és egyszerű kezeléséről. A készüléket mindenféle típusban gyártják s a legkisebb típusu szénsav fejlesztő ára nem több mint 40.000 dinár. Ha tekintetbe vesszük, hogy egy közepes szikvizgyár átlagos évi szénsav-szükséglete meghaladja a 100.000 dinárt, könnyen kiszámíthatjuk, milyen előnyökkel jár egy ilyen olcsó telep felszerelése azokra, akik házi kezelésben akarják előállítani a szénsavat.

A második Haarmann-per. Iglauból jelentik: Mint jelentettük, azt a hét férfit és egy nőt, akik 1918—19-ben a Trebitsch melletti Kohn-malomban több embert meggyilkoltak, esküdtszék elé állították, amely előtt tegnap kezdődött meg ebben a szenzációs ügyben a főtárgyalás. Az esküdtszéki terem nagyon kicsiny, alig fér bele hatvan hallgató. De azért százan és százan álltak az ajtó előtt, bár semmi reményük sem volt, hogy bejuthassanak a terembe. Az esküdtek legnagyobbörzést kigazdák és iparosok. Borzalmas látványt keltett az asztal, amelyen a bűnjeleket helyezték el. Ott volt az egyik Politzky koponyája, amelyből a homlokcsont és a halántékcsonk egy része hiányzott. A koponyán fahusággal okozott 8 cm. hosszú repedés látszik. Más ember csont egy nagy balta, két cipészkalapács és a meggyilkoltak egy-két ruhadarabja, egészíti ki a bűnjeleket. Nyolc tanu idéztek be a tárgyalásra, ezek között a meggyilkolt Politzky testvérek hozzátartozói. A tárgyalás sok tekintetben emlékeztet a hírhedt Haarmann-perre. Itt is azt a kérdést firtatják, hoztak-e a gyilkosok emberhúst forgalomba?

ODEON október 24—25-én

A HABSBERG-HÁZ TRAGÉDIÁJA

Ferencz József volt osztrák császár egyetlen fiának tragikus története, 1 előjáték és 6 felvonásban.

SPORT

Mi lesz vasárnap

A legutóbbi években a helyi csapatok egymással mérkőzését semmi érdeklődés nem kísérte. Noviszád új fejlődésének legszebb bizonyítéka az, hogy az idei szezonban a helyi mérkőzések úgy nívó mint érdekesség és izgalmaság szempontjából visszanyerték régi jelentőségüket. A legutóbbi jubiláris körmérkőzés, meg az utána következő bajnoki mérkőzések olyan nívós és élvezetes sportot nyújtottak, amely joggal felveszi a versenyt bármilyen vendégcsapat adta sláger-meccsel. Holnap újra helybéli csapatok lépnek ki a porondra, az OSKV játszik a Radnicski ellen. Mindkét csapat futballéletében fontos szerepe van a pillanatnyi hangulatnak és így egyiknek sincs oka elbizakodottságra, vagy kétségbeesésre. Ez nincs is meg, mert kemény munkával készült fel mindkét együttes a vasárnapi összecsapásra, amely a bajnokságra is fontos jelentőséggel bír. Az OSKV győzelem esetén négy pont előnyre tesz szert, amely a legjobb hatással volna a csapat holt szezonbeli munkájára és legszebb kilátásokat adná a tavaszi további küzdelmekre. A Radnicski sem pihent és a bajnoki mérkőzések közben beállott szabadságát jelentős győzelemmel tette érdekessé. A mérkőzést Ruzsics beográdi bíró vezeti.

A Makkabi a sabáci bombacsapatot látogatja meg otthonában, ahol, — mint az eredmények mutatják — egyetlen noviszádi csapat sem indulhat kedvező győzelmi esélyekkel. Nem is várunk győzelmet a noviszádi csapattól, mert az nagy meglepetés volna, erre pedig a Makkabi jelenlegi formája nem sok kilátást nyújt. Tisztes eredmény azonban nemcsak a Makkabi szempontjából volna kívánatos, hanem az elsőosztályú bajnokság kérdése tekintetében is, mert elhárítaná azt a veszélyt, hogy a noviszádi kerület bajnokságát — ha erkölcsi győzelmekkel is — sabáci csapat hódítsa el.

Megerősödött a petrovaradini Gradjanski. Nagy lendülettel megindultak a másodosztályú bajnoki küzdelmek, amelyeknek a kisebb-nagyobb botrányokon kívül most már érdekessége is van. A múlt vasárnapi fordulóban a petrovaradini Gradjanski váratlanul győzelmet aratott a bajnokság biztos jelöltjeként induló Beocsini S. C. felett. A jóképességű beocsini csapat legyőzetésének az a magyarázata, hogy a petrovaradini csapata nagyon megerősödött az ott szolgálatot teljesítő katonák beállításával. Az új játékosok közül kettő a zágrebi Illiria csapatában játszott és hírszerint a centerhalf meg az egyik szélső elsőrangú erőt képvisel. A mérkőzés egyébként a kapuhálók hiánya miatt óvás alatt áll.

Megalakult az athletikai bizottság. A csütörtöki tanácskozáson végre hivatalosan is megalakították az egyetemesi athletikai bizottságot. Egyelőre az elnökség tagjait választották meg, míg az egyetemesi képviselőit maguk az egyetemesi jelöltek ki. A bizottság elnöke egyhangú választás útján Popovics Dákó mérnök lett, alelnöke Siposs János. Titkárnak ideiglenesen Szpászics Boskót választották meg, míg a sportkapitányi tisztségre Lappy Vilmost emelték. A bizottság legközelebbi ülését a jövő héten tartja meg és azon már az egyetemesi delegátusok is részt vesznek.

Testnevelési főiskolát létesítenek Budapesten. A nagy lendülettel indult magyarországi sport jelentőségteljes fordulat hozta. A sportoktatás fejlesztése céljából testnevelési főiskolát alapítottak, amelyen három évig tartó kiképzést nyernek a testnevelési tanárjelöltek. A főiskola még ebben az évben megnyílik.

Az őszi vándorok az idén is utaztak, és úgylátszik megindulnak ők minden ősszel, mert sohasem halnak ki azok a naiv emberek, akik természetesen találják, hogy egyes noviszádi játékosokban pont ősszel támad rettenetes undor a Novisadon való tartózkodástól és ezzel

egyidejűleg kinzó vágyódás pont azután a mezővároska után, amelyben az áldozatkész sportmecenások őket szeretettel befogadják. Most is érkeznek jelentések nagyarányú vándorlásokról. Téli szállásra költöznek játékosaink, hogy tavasszal a viruló természethez hasonlóan új köntösben ismét visszajöjjenek közénk. Itt azután a legközelebbi őszi vándorutig bőséges idő adódik elmélkedni a szerencse forgandóságán, amelynek szeszélye egyszersmindenkorra elfeledtette őket a novisadi sport számára.

Beograd—Novisad válogatott. November 22-re tervezik a két város válogatottjainak találkozását Beogradban, míg a főváros válogatott csapata december 6-án játszana revan-sot Novisadon.

Pályázati határidő október 24

OSKV—Radnicski

Eredmény: .....

Juda Makkabi—Macsva (Sabác)

Eredmény: .....

A pályázó neve és címe: .....

TÖRVÉNYSZÉK

(§) Elitelt felségsértő. A novisadi büntető törvényszék Gomirac tanácsa tegnap három évi fogházra ítélte Bogojev Rada 88 éves csanádi (Bánság) földmivest, mert a mult év június 29-én Csanádon Rottenbiller Ferenc vendéglőjében felségsértő kifejezéseket használt több tanu jelenlétében.

(§) Tolvaj vasutasok. Paska Szevan 30 éves budiszavai születésű és Zsárkó Mihály 40 éves hódmezővásárhelyi születésű vasutasok, mindketten a novisadi fűtőház alkalmazottai, 1924. február 14-én a Senta-novisadi vonaton teljesítettek szolgálatot a két vasutas, mikor senki sem látta, a postakocsiban kinyitottak egy élesztőládát és abból 12 csomag élesztőt vettek ki 186 dinár értékben. Tegnap tartották meg ez ügyben a főtárgyalást a novisadi törvényszéken, de miután Zsárkó Mihály nem jelent meg azt el kellett halasztani.

(§) Cigányok. Október 20-án Sztári Becseről a noviszádi ügyészség fogházába szállították Petrovics Gusztáv, Petrovics Mátyás és Petrovics Lázár cigányokat akiket azzal vádolnak, hogy október 8-án Török Mátyás sztári-becsei szállásáról két lovat és két kocsit loptak és azt a román határon romániai cigányoknak eladták. A vádtanács tegnap elrendelte a cigányok szabadlábra helyezését, miután nem látta beigazoltnak a vádat.

(§) Ki kell töltenie büntetését. A titeli járásbíró a novisadi ügyészséghez kísértette Schein Aranka Opoői (Bánság) születésű nőt büntetésének kitöltése végett. A titeli járásbíró-ság csavargás miatt 30 napi elzárásra ítélte Schein Arankát.

(§) Kukoricát loptak a kukorica cső-szők. A sajkás szentiváni csendőrség október 18-án letartóztatta Obrenov Pája és Sztajkov Toma gardinovcai mezőőröket mert október 10. és 11. közti éjjelen esküt tetti mezőőr lé-tükre visszaélve hivatalos állásukkal, Brankov Szevan „Sladina” nevű Szántójánál 750 kilo-gram tengerit elloptak. A vizsgálóbíró tegnap szabadlábra helyezte őket egyuttal azonban rendőri felügyelet alá helyezte mindkét mezőőrt.

(§) Megkezdődött Spriccer Vojislav bűnügyében a főtárgyalás. Suboticáról je-lentik: Pénteken délelőtt tíz órakor kezdte meg a suboticiai törvényszék büntetőtanácsa Pavlo-vics István elnöklete alatt tárgyalni Spriccer Vojislav dollárcekk hamisítási bűnügyét.

— A tanítók nyugdíja. A közoktatásügyi miniszterium felhívást bocsájtott ki, hogy az összes nyugdíjas tanítók adják be nyugdíjazásukról és beosztásukról szóló bizonyítványokat, hogy rendezhessék nyugdíjukat. A szolgálati évekre vonatkozó bizonyítványokat csak a miniszte-riumban lehet megkapni.

— Új postabélyegek. A postaügyi mi-niszterium rendeletére az állami bélyegnyom-dában új 0,25, 0,50 és 1 dináros bélyegeket nyomtatnak, amelyeket rövidesen forgalomba is bocsájtanak.

— A londoni City ünnepe a lo-cernói szerződés aláírása alkalmával. Lon-donból jelentik: A City testület tagjai egyhan-gulag elhatározták, hogy azokat a miniszter-elnököket és külügyminisztereket, akik a lo-carnói értekezleten résztvettek abból az alka-lomból, hogy decemberben Londonban lesznek a paktum aláírása céljából, a Guild Hallban fogadásra és villásreggelire hívja meg. A Daili Mail megjegyzi, hogy ilyen figyelemreméltó esemény már több mint száz éve nem fordult elő. 1814-ben Páris bevétele és Napoleon bu-kása után a Guild Hallban bankettet rendeztek, amelyen a híres személyiségek egész sora, így az orosz cár, a porosz király és a trónjára visszahozott XVIII. Lajos király vett részt.

— Merénylet I. Vilmos berlini szobra ellen. Berlinből jelentik: Vilmos császár szobrán tegnap délelőtt két munkásruhába öltözni kezdett. Csak este derült ki, hogy nem is volt feljogosítva a szobron való munkálatok végzésére. A két ember köveket fejtett le és a szobor egyik sarkát lekerekítette. A tettesek elmenekültek.

— Díjlövészet. A noviszadi polgári cél-lövészegyesület három egymásután vasárnapon, október 25-én, november 1-én és november 8-án díjazással egybekötött céllövészetet ren-dez a lövészkertben (Futaki út). Négy díj van: három a legjobb találatokért és egy a legna-gyobb körátlalatért. A díjak Jovanovics és De-vrnya cég kirakatában vannak kiállítva. A díj-lövészetet az egyesület összes tagjai résztvehet-nek. A tagok vendégeket is hozhatnak maguk-kal, akiket nem kell előzőleg bejelenteni. A céllövészet délután 2 órakor kezdődik. Belépti-dij nincs.

— Négy pásztor fiu halála. Két nap-pal ezelőtt Sabác környékén felrobbant egy gránát és megölt négy pásztorfiút. A pásztor-fiúk személyazonosságát még nem tudták meg-állapítani, mivel a gránát darabokra tépte őket.

— Kivégzés Valjevón. A valjevói tör-vényszék kilencvenhárom rablás és többszörös gyilkosság miatt halálra ítélte Bojovics Dra-golyubot, a macsvai kerület rémét. Miután a halálos ítéletet a felsőbb bíróságok jóváhagyták és Bojovics kegyelmi kérvényét is visszautasi-tották, csütörtökön este átszállították a sira-lomházba átalakított község házába, ahol utolsó éjszakáját töltötte. Tegnap korán reggel végre-hajtották rajta a halálos ítéletet, hat golyót küldtek agyába.

— Házasság. Vitaliani Bianca és Pattiera Ferenc házasságot kötöttek. Minden külön ér-tesítés helyett.

— Szabászi tanfolyam. Az Ipar és Kereskedelemügyi minisztérium jóváhagyásával a Dobrotvorna Zadruga Srpkinja Novosad-kinja szerb nőegylet igazgatása alatt, **felsőruha és fehernemű szabás varrás esti tanfolyam nyílik.** Beiratkozni lehet mindennap 8—12 d. e. és 5—7 d. u. Zsitni trg. 20 Drzsavna. Zsepska Zanatlijska skola.

Olvassa a Délbácskát!

Küldje be előfizetését!!

Tisztelettel felkérjük a vidéki, hátralekban levő előfizetőinket és viszontelárúsítóinkat, hogy az egyidejűleg megküldött felszólításunkon jelzett összeget forduló postával utalványozni sziveskedjenek, nehogy a lap további küldését kénytelenek legyünk beszüntetni. Teljes tisztelettel

„Délbácska” kiadóhivatala.

* „A gésák“ premiérje a Nemzeti Színházban. A Nemzeti Színházban ma Sidney Jones gyönyörű zenéjű operettje „A gésák“ kerül színre. A színház már egy hónapja készül erre az előadásra, amely a szezon egyik legérdekesebb és legvonzóbb darabja lesz. Különösen nagy gondot fordított a színház a japán stílusú kiállításra, a díszletekre és a nagyszerű japán és angol táncokra. A darabot Klemencsics rendezi, a zenei részt Szelinszki karmester tanította be. Mimosa szerepében Olivieri asszony lép fel, a darab másik nő főszerepét pedig Michl k. a. kreálja. Fellépnek azonkívül Jovánovicsné, Darja k. a., Klemencsics (mint Wun-Shi), Odzsics (mint Imári márk), Pisek és Csolics. A premiére iránt óriási érdeklődés nyilvánul.

* A Nemzeti Színház műsora.

Szombat: A gésák (Operett bemutat.)
 Vasárnap d. u.: A testőr. Este: Csárdáskirálynő.
 Hétfő: A gésák.
 Kedd: Stradivarius. — Kettőnek terítve.
 — A három maszk.
 Szerda: Hollandi menyecske.

KERESKEDŐK FIGYELMÉBE!

Mindenszenti gyertyák legolcsóbban Peklónán kaphatók Novi Sad, Ustavka ulica 29. szám.

Virág és csokoládé

Őszi riport a profán fiatalságról — Kik vásárolnak virágot — Romantika a csokoládékereskedésben

Virág. Szereted, ugye a virágot? Mikor idegeidet új, meg új arcával kínozza meg az ég, akkor buja illatok szaladnak a szivedbe. Ha ibolya-, gyöngyvirág-álmok révülnek az éjszakaiidőben, azt mondod, Tavasz. Ha nárcisz-erdő, rózsa-liget kísér s forró illatok pattanásig feszítik az agyadat, dadogva vallyod a Nyár szimbolikus furcsa parancsszavát. S ha szürke, nyúlós pókhálójával körülcsal az októberi köd, reménybe-kapaszkodó, görcsös szívvel szaladsz a krizanténok, őszirózsák, ciklámenek üdítő vadvirág-szaga után. Azután nem marad reszkető kezében semmi, semmi s könnyesen, zokogva, kiraboltan és meggyalázva vánszorogsz tova az elporladó remény-szirmok lefogyott vadvirág-álmok meredek, kigyózó utján.

De csak a szégyenkező, lemondó sóhajaid küldheted a husz éved multban világitó üvegháza felé, hol akkor a csókjaid villanyos tüze, egyetlen tavaszod kicsi romantikája termett. S a magad életében, (ne hazudj!) sosem érzed szentimentálisnak és gyávanak magad, ha becézve gondolsz sok-sok virágra és csokoládéra, melyet reszketve és reménykedve vittél vihogó bakfisok szentveln szive elé.

A virágok, mik régen éltek

Hej, én azt hittem, regényt fogok hallani, ha érdeklődni akarok új diákok és gavallérok után. S hallottam helyette üres gomblyukak, elvétett névnap csokrok, temetési koszorúk művirágkrónikáját.

S ijedten menekültem a forgalmiadó-panaszok, luxusadó-sírárok bokros citátumai elől.

Virágot öt éve nem vesznek az emberek. Ugy értem, hogy a virág a maga ideális, illatos, önzetlen lényegével nem kell már senkinek. Ezt már rossz gazdasági viszonyok nem indokolják. Mert drága sétabottal, szarvasbörkeztüvel, ékszerrel ma is állnak csinos gavallérok a korsz sarkán, de az apró rózsák, krizanténok, jácintok szomoruan hajtják le becses fejüket a tukrós virágüzletek állványain s petrezselymet árulnak a mi életünk éjféli, fekete bálján.

Fájdalmas és felesleges a „régidők“ romantikáját bolygatni. Akkor — inkább elhiszem, mint utána járjak — talán érdemesebb volt káprázó virágkosarakkal, zengő csokor-

Szombaton, október 24-én

Disznótor

Szüics Ferenc vendéglőjében, Kr. Matija ulica 16. szám

Kitűnő bor! Zene reggelig!

erdőkkel elborítani a színházgyógó, vörösfényű oltárait. De minek a tásps, hideg lávák hódolása, ha senkinek sem kedves a szeretet anyagiatlan, szimbolikus megnyilvánulása: a hervadó, semmibevesző virág?

Kétségbeesetten faggattam végig a virágüzletek robotosait, kik szegények szomoruan fűzik elvéve érkező rendeléseikhez az őszitvén virágszálakat. Egy pillanatra arra is gondoltam: az emberek nem szeretik, ha gyöngye virágszálakat kegyetlen kézzel összedrótózzák, hogy a csokrok formája tökéletes legyen... De erre a gondolatra a válasz még kiábrándítóbb volt. Csak a sruroktól megfosztott s dróttal regulázott csokrokat szeretik. A hosszuszárú virágok kintusza lejárt.

Egyébként ritkák a csokorrendelések. Maradandó értéket keresnek. Cserepes virágok, földhöz kötött ideálok kellene.

Még fehérlenek az igazi idők látomásai előttem. Valaha pazarló lakomák alatt virágkoszorúta fővel ültek a vendégek s bájos rableányok rózsákat szórtak a földre, hogy a levegőt megtöltsék a magasabb érzések olympuszi hangulatával. Ezekről az időkről a történelem azt tanítja: barbárok!

A csemege üzlet: az más

A romantika realisabb terekre szorított. Száz dinárért télen csak egy rózsacsokrot lehet kapni, de 60 dinárért egy kiló valódi bonbonnal kedveskedhet az ember szive-választottjának. S minden korszón-nőtt Julia jobban repes az élet megehető örömeiért.

Okt. 23	Zürich zárlat	Beograd zárlat	Zagreb zárlat	Newyork zárlat
Beograd	9.22	—	—	177.5/8
Zürich	—	1087.50	1087.75	1927.—
Newyork	519.3/8	56.325	56.40	—
London	25.155	273.35	273.3/8	484.3/8
Páris	21.95	240.—	242.50	423.—
Milano	20.45	221.75	222.—	394.—
Prága	15.40	—	167.30	296.25
Berlin	—	1345.—	—	2380.—
Budapest	72.80	790.50	—	14.—
Brüsszel	23.70	—	—	456.—
Bécs	—	794.—	795.25	14.1/8
Bukarest	2.45	26.50	—	47.5/8
Amsterdam	—	—	—	4023.—
Szótija	—	—	—	—
Krisztiania	—	—	—	—
Szalóniki	—	72.—	—	—
Stockholm	—	—	—	—

Beogradi tőzsde

1925 október 23, 5 óra

Bécs	794.—	Prága	167.35
Páris	241.—	Zürich	1088.50
Milano	222.—	London	273.50
Newyork	56.40	Budapest	—

Irányzat: pénz és áru

Chicagol terménytőzsde

1925 október 23, 10 óra

December	141.5/8	December	74.3/8
május 1926	139.75	május 1926	79.1/8
Julius	123.—	Julius	—

Irányzat: buza bizonytalan, tengeri szilárd (AVALA)

Novisadi terménytőzsde

1925 október 23. (Hivatalos jegyzések)

Buza

bácskai Usancen	kötés 245-250,	350 mm
bánáti 76, 2 1/2, sentai p.	kötés 250.—,	100 mm
bánáti 77, 2 1/2, sentai p.	kötés 251.50,	300 mm
szerbiai novisadi paritás hajó, bécsi reláció	kötés 235.—,	1000 mm

Árpa

szerémi 65-66, minta szer.	kötés 170.—,	300 mm
----------------------------	--------------	--------

Zab

szerémi duplikát kassza	kötés 165.—,	200 mm
-------------------------	--------------	--------

Tengeri

bácskai Sombor vidéki, d. k. kereslet	177.50
kötés	177.50, 200 mm
bácskai száritott	kötés 155.—, 100 mm
bácskai III-IV, dunai h. kötés	140.—, 4000 mm
bácskai IV-V, begeji kereslet	138.—, 4000 mm

Buzaliszt

bácskai nuliás g. kelebiai paritás, vámost	kötés 430.—, 300 mm
bácskai 2. sz. kenyér d.k. kötés	350.—, 100 mm
bácskai 5. sz. kenyér d.k. kötés	290.—, 100 mm
bácskai 6. sz. kenyér	kötés 240.—, 500 mm
bácskai 6. sz. kenyér X—XI, duplikát kassza	kötés 240.—, 600 mm

Bab

bácskai fehér, fővonal	kötés 200.—, 100 mm
Irányzat: változatlan	—

Novisadi értéktőzsde

1925 október 23. (Hivatalos jegyzések)

Állami kölcsöntővények

1921. évi 7 százalékos beruházási kölcsön, kereslet 77.—, kínálat 79.—, kötés —, 4 százalékos kölcsön Boszua-Hercegovina agrárviszonyainak rendezésére kereslet —, kínálat —, kötés —.

Állami sorsjegyek

2 és fél százalékos állami hadikártérítési sorsjegy kereslet 322.—, kínálat 330.—, kötés —, 1888. évi nyemény sorsjegy (Dohány sorsjegy) kereslet —, kínálat —, 2 százalékos sorsjegykölcsön új szelvényekkel kereslet —, kínálat —.

Részvények

Városi jódosgyógyfürdő és ásványvíz részvénytársaság kereslet —, kínálat 75. Iparbank kereslet 133.—, kínálat 135.—, kötés —.

Szerkesztésért felel: TOMÁN SÁNDOR

Kiadó: „DELBÁCSKA“ lapkiadóvállalat

APRÓ HIRDETÉSEK

RÉZÜSTÖK a legnagyobb választékban Vasa Maločić rézművesnél Novi Sad, Kisačka ul. 32. 2024-1-12

KERESEK megvételre 2 borbély forgó székét. Cim: Novisad, Erlemann, Njegoseva ul. 9. 2097-1-2

JOGVÉGZETT FIATAL-EMBER a gabona és malom szakmában teljesen jártas, bármilyen állást, vagy munkát vállal. Cim: Željeznicka ul. 30. szám. a kiadóban. 1-4

NYOMDAI MUNKÁKAT olcsón és izélesen készít Farkas és Dürbeck könyvnyomda Novi Sad, Željeznicka ul. 30. szám. Telefon 488.

Dijtalanul közvetítünk Önnek

tisztviselőt, segédet, soffórt,

vagy bármilyen alkalmazottat „Jugokommercia“ állásközvetítő, Parnogmlina ul. 10.

FARKAS és DÜRBECK

könyvnyomdai műintézete
 Novisad, Željeznicka ulica 30.

VÁLLAL:

Napilapokat, szépirodalmi műveket, meghívókat, eljegyzési és esketési lapokat, falragaszokat, ügyvédi, közigazgatási, ipari és kereskedelmi nyomtatványokat a legizélesebben és olcsó árakon.

TELEFON: 488. SZÁM.

Szombaton

okt. 24-én

Szíves látogatást kér: Fehér Gyula vendéglős és Pálheri Ferencz üzletvezető Ustavka (Alkotmány) u. 42.

Disznótör

Kitünő bor!

Elsőrangú tamburazene

Tánc reggelig!

A legjobb minőségű
falusi liszt

korpa, kukorica, zab stb. a legolcsóbb árban kapható, díjmentesen házhoz szállítva.

Gausz János, Futoski put 66
1636 Telefon 534. 1-0

4 voltos

AKKUMULÁTORT

keresünk megvételre rádióhasználatra. Cim a kiadóhivatalban.

1-3

15 éven felüli munkás és
tanuló lányok

felvételnek

Stojanovits könyvkötészetébe, Novisad
Vilson-tér 6.
2079-1-2Ha jól akar aludni, úgy tegyen ágyába
sodronyágybetétet

amelyet méret után a legjobb és legtartósabb kivitelben

Kramer Testvérek

sodronyáru gyárban, Novi Sad,
Mali Liman szerezhet be.

Átköltözködés! — A legolcsóbb bevásárlási forrás!

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy a legmodernebben berendezett mechanikai javítóműhelyem, varrógép és kerékpár üzletem f. évi november hó 1-től nem a Buza-tér 19. szám, hanem a saját házámban, a Safarikova utca 9. szám alatt (a Református templom közelében) fog fennállni

Kiváló tisztelettel: Jung Henrik.

Kitünően idomított

RENDŐRKUTYA

(nőstény), 12 hónapos, rendőri szolgálatra alkalmas, azonnal eladó. Cim a kiadóban.

2092-1-2

Egy fodrász-üzlet

betegség miatt azonnal eladó.
Cim a kiadóban.

2011-1-3

A kik rendkívül kedvező feltételek mellett a könyvvel megakarják tanulni, azok mielőbb jelentkezzenek. Rövid idő alatt teljes kiképzést nyernek. Érdeklődők a „FŐKÖNYVELŐ” címre írjanak, Postafiók szám 75

818-0

AKÁCSA KOMLÓRUDAKAT

7 és 8 méterest, mindenféle vastagságban, franko
waggon India és franko erdő, Indijánál, eladnak:

Holzindustrie Gesellschaft és Wolf Samu és Fia cégek, Novisad.

Ideális fekvésű

szanatóriumnak vagy gyárnak

alkalmas, a Sztari-Szivaczi vasuti állomástól száz méter távolságra 2805 □-öl térfogatu fenyves, gyümölcsös és szőlő, özöndus, portmentes levegővel a Telecskai-fensíkon, 5 szobás házzal, ártéri kuttal, cisternával, méhes és tyuk-házzal prima téglából, 2 nagy, 1 kisebb pincével és egyéb mellékhelyiségekkel

eladó.

Értesítést ad a tulajdonos ugyanott. Közvetítők nem díjaztatnak.

1946-1-3

ELADÓ

3 szoba butor, egy halószoba, egy ebédlő, egy úri-szoba, luszter, szőnyeg, konyhaberendezés stb. házikellékek.

Az összes butor elsőrendű
és jó állapotban van.Érdeklődni lehet a lakónál Novi Sad, Zmaj Jova-
2081 noviceva ul. 13. 1-3

Komlódrót

horganyozott és fekete
minden mennyiségben

legolcsóbban

azonnal szállít

BARZEL R. T.

vaskereskedés, Subotica

Kérjen árajánlatot!

FISCHER VLADIMIR és TÁRSA

NOVISAD

Kralja Petra ulica 23. (az udvarban)
Telefon 364.„HAFASOLID” harisnyák és keztük
nagykereskedése és„KETTENMARKE” (F. Peter's Nachfolger,
Wien) gallérgyár gyári lerakata.

Csak nagyban! — Gyári árak!

FOJT kalapfestő-intézet

Női, férfi és gyermek-
kalapok alakítását vállalja az új formák szerint
Festés minden színben
Új női és férfi kalapok

Novi Sad, Njegoševa u. 9.

Tanoncok kerestetnek Weisz Sándor

műszaki vállalatához Novisad, Futoski put 51.
2057-1-3

Halló! A Maldacker-féle vendéglőben (Nemačka ul 37.)

Hétfőn este Ezuttal

október 26-án halpaprikás helyett:

Disznótör

Kitünő borok!

Elsőrendű zene!

Uj!

Megnyilt a „Hotel Srpski Kralj” Novi Sadon.

Elsőrendű étterem — Házi és francia konyha — Kitünő ételek és italok

A szálloda kényelmes, családias szobái a legnagyobb kényelemmel vannak berendezve. — Teljes csend, rend és tisztaság. — A szolid vezetést sokévi munkásságom, képzettségem és becsületességem garantálják. — Telefon: 59. szám.

Tisztelettel: Veliszav Dj. Lukovics, szállodatulajdonos.

Uj!

Uj!